

3. A4 /269a-G5-1n-VII.43-10/m-A.D. 348

Vlevo nahoře byly pod sebou tři kolonky - horní pro číslo „Nr. - čís.“ pod tím volná kolonka a do třetí se vpisovalo datum vystavení formuláře. Adresa žadatele o známku se uváděla do prostřední rubriky označené „Wegen:“ a „věc:“ pod sebou. Razítkem zde bylo doplněno „Theresienstadt“ a linkou oddělené „Post Bauschowitz.“ na druhém řádku. Silnými čarami byla oddělena v levé části rubrika pro adresu příjemce s předtištěnými údaji „Herrn, Frau, FrL.“ a „Pan, pí, sl.“ pod sebou. Tištěný text již neobsahoval směřování stvrzenky na výdejnu ŽRS v Praze.

4. A4-269a-G-2n-X.43-10/m-A.D. 348

Změna v rubrice žadatele, kde údaje „Wegen“ a „věc“ byly nahrazeny údaji „Von:“ v jedné a „od:“ v druhé řádce. Směřování „Theresienstadt“ a „Post Bauschowitz.“ bylo již vytištěno. V prostřední levé kolonce shora byl předtištěn údaj „AS. - Pob.“, kam se vepisovalo číslo pobočky ŽRS, která formulář odesílala. ŽRS v Praze měla kódové označení 01. Text byl změněn na „Připojené potvrzení o příjmu této známky podepište a obratem vraťte“.

5. A5/227a-G-3n-III.44-5/m-A.D. 348

V rubrice žadatele byly údaje „Von“ a „od“ vedle sebe: „Von - od“. Dotištěná adresa „Ältestenrat der Juden in Prag.“ a „Židovská rada starších v Praze.“ v řádcích pod sebou byla umístěna pod textem na střed. Text odpovídal předešlému vydání.

6. A5/227a-G-4n-VI.44-5m-A.D. 348

Stejný typ jako předchozí.

7. A5/227a-G-5n-IX.44-5m-De 140

Typ formuláře zasílaného ve složené formě. Úprava formuláře odpovídala stejnému typu, uváděnému v soupisu formulářů pro osobní vyzvednutí známky. Chyběl pouze předtištěný údaj „Prag - Praha“ v rámečku pro adresu příjemce známky. Standardní text byl doplněn tištěným německým a českým údajem „Židovská rada starších v Praze“. „Theresienstadt“ bylo tištěno velkými písmeny, „Post Bauschowitz“ zůstalo stejné jako u předchozích typů. Vedle série a čísla známky v místě s označením „Nr. - čís.“ bylo místo pro vyznačení čísla pobočky „AS. - Pob.“.

8. A5/227a-G-6n-II.45-2m-De 140

Stejný typ jako předchozí.

Data vydání formulářů pro osobní vyzvednutí a pro zaslání známky se shodují v měsících červenec a říjen 1943, formuláře pro osobní vyzvednutí byly v roce 1944 tištěny v únoru, dubnu, červnu a září, pro zaslání v březnu, červnu a září, poslední známá vydání obou formulářů jsou z února 1945. Vydání formuláře pro osobní vyzvednutí známky ještě v dubnu 1945 souvisí se změnou adresy výdejny připouštěcích známek ŽRS v Praze.

Časové shody naznačují, že oba soupisy s největší pravděpodobností postihují všechna vydání formulářů kromě předpokládaného strojopisného formuláře pro osobní vyzvednutí, který nebyl dohledán.

K zasílaným formulářům byla přikládána výzva, aby potvrzená stvrzenka o příjmu známky byla zaslána doporučeně a obratem zpět.

Číslo a série připouštěcích známek

Evidence formulářů pro výdej známky, stvrzenek jejího příjmu a připouštěcích známek byla vedena na ŽRS v Praze na základě seznamů z Terezína. Známky byly evidovány jednotlivě pod číslem a sérií. Číslo každého jednotlivého exempláře známky bylo stejné jako podací číslo, pod kterým byla žádost vězně v ghettu o její přidělení přijata k vyřízení v transportním oddělení ústřední evidence židovské samosprávy. Proto známky vydané stejnému příjemci na základě žádosti jednoho a toho samého žadatele, ale v jiném časovém období, měly různá čísla. Známky, o které žádali ve stejné době členové rodiny, která byla do Terezína odvečena společně, měly čísla jdoucí po sobě. Příkladem mohou být dochované žádosti od Karla Hitze pro příjemce Franze Lustiga ve Zdislavicích u Vlašimi. Znáмка, zasláná 23. 11. 1943 v sérii J měla číslo 422, 8. 3. 1944 v sérii Q číslo 661. Známky pro stejného příjemce zasílané ve stejnou dobu (v sérii J) měly od Beatrice Hitzové číslo 419, od Karla Hitze číslo 422 a od Rosy Hitzové číslo 424.¹⁸ Tímto způsobem byla po celou dobu vedena jednotná evidence žadatelů, příjemců, známek a formulářů jak v Terezíně, tak u židovských i německých služeben v Praze.

ŽRS v Praze dostávala od Ústředního úřadu pro řešení židovské otázky přesně stanovený počet známek, který odpovídal počtu došlých žádostí z ghetta v daném období. Hromadný výdej tohoto stanoveného počtu připouštěcích známek byl pečlivě evidován pomocí tzv. sérií, pro které bylo zavedeno označování velkými písmeny, později kombinacemi velkých a malých písmen. To znamená, že každá předávaná připouštěcí známka měla svoje vlastní, zcela konkrétní označení číslicí (číslo známky,

28/11 43
Aeltestenrat der Juden in Prag

24

Prag, den 16. XI. 1943

Aussenstelle Ung. Brod.

25/XI
30/XI
10. c. 1943
30/XI

In der Beilage übersenden wir Ihnen

21 Zulassungsmarken der Serie **I**

mit den dazugehörigen Drucksachen und einer Konsignation in duplo.
Das Original der Konsignation wollen Sie uns

24. XI. 1943

bis zum

zugleich mit der üblichen Verrechnung der zugesandten Zulassungsmarken retournieren:

In der mit "Nr." bezeichneten Spalte der Konsignation finden Sie die Nummern der Ihnen zugesandten Zulassungsmarken. Bei jeder einzelnen Marke verzeichnen Sie in der zutreffenden Kolonne mit einem senkrechten Strich, wie die Marke verwendet wurde.

Die Spalten bedeuten:

Spalte	a	die Marke wurde normal dem Adressaten ausgefolgt
"	b	der Adressat hat die Uebernahme der Marke abgelehnt
"	c	der Adressat hat die Marke nicht behoben
"	d	der Adressat ist gestorben
"	e	der Adressat hat seinen Wohnsitz nach Theresienstadt verlegt
"	f	der Adressat befindet sich in Haft
"	g	die Marke ist unzustellbar, der Adressat ist unbekannt

Bei jeder Marke streichen Sie nur eine Angabe an. (Ist z.B. der Adressat gestorben, nur die Spalte "d", nicht Spalte "d" und "c")

Die Kopie behalten Sie als Beleg für den eigenen Gebrauch. Das ausgefüllte und unterschriebene Original übersenden Sie uns zugleich mit den Uebernahmebestätigungen in der oben genannten Frist.

Briefe mit Zulassungsmarken, die Sie mit der Post versenden, müssen eingeschrieben gegen Rückschein aufgegeben werden.

Aeltestenrat der Juden in Prag
Abteilung G

4521.X.43.G.2n.1A4/1. Ott.

REKOMANDO

Průvodní dopis ŽRS v Praze pobočce v Uherském Brodě k zasílané konsignaci přípouštěcích známek série I. IPT/

R

24

UNG. BROD

Serie

Aussenstelle-Pobočka

Konsignation der Zulassungsmarken

Konsignace připouštěcích známek

Nr. Čís.	a	b	c	d	e	f	g	Nr. Čís.	a	b	c	d	e	f	g	Nr. Čís.	a	b	c	d	e	f	g
14 ✓ /								197 ✓ /								447 ✓ /							
20 ✓ /								215 /								478 ✓ /							
24 /								248 /								479 ✓ /							
41 ✓ /								258 ✓ /								482 ✓ /							
50 ✓ /								268 /								502 /							
51 ✓ /								269 /								505 ✓ /							
69 /								308 ✓ /								512 ✓ /							
75 ✓ /								325 ✓ /								524 /							
77 ✓ /								328 ✓ /								548 ✓ /							
80 ✓ /								351 ✓ /								550 ✓ /							
86 ✓ /								388 ✓ /								551 ✓ /							
96 /								390 ✓ /								552 ✓ /							
99 ✓ /								421 /								574 ✓ /							
103 ✓ /								433 /								575 ✓ /							
119 ✓ /								484 /								600 ✓ /							
169 ✓ /								439 R								601 /							
178 /								440 /								603 ✓ /							
194 ✓ /								444 ✓ /								605 ✓ /							
195 /								445 ✓ /								609 /							
196 ✓ /								446 ✓ /								609 /							

4519-8.43.G.A4/1.ln.0.

Seite
str. 1.

Konsignace připouštěcích známek série R pro pobočku v Uherském Brodu. IPT/

tedy vlastně pořadové číslo žádosti o ni) a písmenem (označení hromadného výdeje známek, tedy vlastně označení série). Výjimku tvořily známky předávané v červenci 1943, kdy dělení podle sérií ještě nebylo zavedeno. ŽRS v Praze vypracovala pro každou sérii konsignace známek, a to jednotlivě pro každou pobočku, pro osobní vyzvednutí známky v Praze a pro známky odesílané poštou z Prahy. Tento seznam tvořily listy formátu A4, potištěné po jedné straně. Stránka byla rozdělena na tři stejné svislé sloupce dále dělené do 8 sloupečků. První sloupeček byl označen Nr./čís. a další písmeny a až g. Do řádek prvního sloupečku se strojem vpisovalo číslo známky, další sloupečky se proškrtávaly podle stanovené metodiky. Řádky pod písmenem a) se proškrtávaly, když byla známka adresátovi normálně vydána, pod b) - adresát odmítl známku převzít, c) - adresát známku nevyzvedl, d) - adresát zemřel, e) - adresát přeložil bydlíště do Terezína, f) - adresát byl ve vazbě, g) - známka byla nedoručitelná, adresát neznámý.

Vždy se vyznačoval jen jeden způsob. Konsignace se vyplňovala dvojmo, jednou zůstávala na pobočce a jednou se spolu se stvrzenkami o příjmu a příslušnými tiskopisy odesílala ŽRS v Praze. Zde byla vedena obdobná evidence převzetí či vrácení známky. S konsignací a známkami byl pobočkám zaslán průvodní dopis s vyznačením série a počtu zasílaných známek, datem, dokdy je nutné vrátit vyplněné konsignace a stvrzenky a s upozorněním, že poštou zasílané dopisy se známkami a formuláři je nutné podávat doporučené s návrátkou.

Nejucelenější doklady o evidenci připouštěcích známek mezi ŽRS v Praze a pobočkami se dochovaly pro Uherský Brod. Tvoří je průvodní dopisy z Prahy a do Prahy, doklady k opožděným stvrzenkám nebo dodatečně zasílaným terezínským připouštěcím známkám a konsignace pro známky série I z 16. 11. 1943, série Q z 18. 3. 1944 a série R z 21. 3. 1944.¹⁹ V tomto bodě je nutné připomenout, že úřední korespondenci s pobočkami směla ŽRS podávat pouze u poštovních úřadů Praha 2 v Kaprově ulici a Praha 3 v Ostrovní ulici.

V sérii I bylo zasláno 21 připouštěcích známek s nejnižším číslem 75, nejvyšší číslo známky bylo 1900. Všechny známky byly předány adresátům. 26. 11. byly doslány do Uherského Brodu 2 známky série I s čísly 796 a 1861. Některé stvrzenky příjmu známky odvedla pobočka do Prahy opožděně. Dopis ŽRS číslo jednací G - ZI/Čj. 32943 ze 3. 12. 1943 pobočce v Uherském Brodu stvrzoval jejich dodatečný příjem a uzavření evidence této série. Série Q obsahovala 37 připouštěcích známek, z nichž všechny byly předány adresátům, z toho 2 jim byly zaslány doporučené poštou a 35 předáno osobně. Z průvodního dopisu pobočky z 31. 3. 1944 vyplývalo, že do Prahy byla odeslána 1 konsignace, zápis a 37 příloh. Přílohy tvořilo 35 stvrzenek příjmu známky a 2 poštovní návratky k číslům známek 355 a 358. Série R obsahovala 207 známek - původní počet 205 byl doplněn údajem +2. Také v konsignaci byla na konci dvě čísla známek doplněna rukou, jinak byla vždy vepsána strojem. První číslo známky bylo 14, poslední 1993 a dopsána byla čísla 1717 a 1718. Konsignace se skládala ze čtyř listů popsaných vždy na jedné straně. Stránky konsignace byly číslovány. K 17. 4. 1944, kdy byl odeslán průvodní dopis s přílohami k sérii R zpět do Prahy, bylo osobně převzato a stvrzenkami doloženo 200 známek, 4 známky byly odeslány poštou a doloženy poštovními návratkami a 3 známky se vracely. Šlo o známky číslo 433, 598 a 1829, u kterých byla v konsignaci vyznačena rubrika b) - adresát odmítl známku převzít. Známký rozesílané poštou byly označeny v rubrice a) velkým písmenem R.

Známký číslo 1717 a 1718 byly dodatečně zaslány pobočce spolu s průvodním dopisem 27. 3. 1944. Původně byly omylem směrovány do Prahy Strašnic místo do Strašnic na Moravě. Známký byly určeny pro B. V. Štolfa a žadatelkami o ně byly jeho dvě dcery v Terezíně. Pobočka je měla ihned vydat. Příjemce známky o tom byl informován dopisem ŽRS v Praze.²⁰

Avizování balíků a balíčků do Terezína

Z dopisu ŽRS pobočce v Uherském Brodu z 9. 12. 1943 lze vysledovat postup při avizování zásilek. Obsahuje pokyn, že když chce odesílatel balík do Terezína avizovat, musí odeslat dvojitou dopisnici (avízo), a to výlučně na adresu ŽRS. Avízo musí být označeno číslem shodným s číslem předané připouštěcí známky. Dvojité dopisnice měla pobočka obdržet spolu s připouštěcími známkami série K, tedy přibližně v prosinci 1943. Na avízu nesměl být kromě data, oslovení, podpisu a adresy žádný jiný text. Dopisnice se shromažďovaly na pobočkách a jednou týdně se hromadně odesílaly oddělení G ŽRS v Praze. Úbce poprvé byl v materiálech pojmenován vztah ŽRS v Praze a Ústředního úřadu pro řešení židovské otázky pro poštovní styk mezi protektorátem a ghettem. Věta dopisu zní (v překladu): „Pro Vaši informaci: shromážděné karty nám musíte zaslat jednou týdně, my je budeme nadřízenému orgánu odevzdávat jednou týdně za účelem dalšího odeslání do Terezína“.

1. Marke

17. August 1943.

2 Brode	2kg	5.80
Fett	1kg	850.00
Kartoffel	3kg	7.10
Zwiebeln	1kg	45.00
Äpfel	1.5kg	52.50
Marmelade	1kg	100.00
Keks		50.00
Zucker	1kg	100.00
Bohnen	0.75kg	75.-
Erbsen	1kg	—
Haferflocken	0.42kg	33.60
OOg	0.50kg	35.-
Gerstenmehl	0.50kg	—
Bier 4st.		60.00
Salz	0.50kg	2.-
Wurst	0.95kg	80.-
Seife	0.25kg	75.-
Graupen	0.40kg	32.-
Kunsthonig	0.12kg	—
Taschentüchel		6.00
Watte 1 pkl. °		2.90
Suppenwürfel 33st.		9.-
Chlorseptol		12.00
Grafsuppenwürfel 4St.		12.-
Expulver 2 Sch.		4.-
Brausepulver 5St.		5.00
Batterien 1 gross. 1 klein		7.70
Höferpuder		4.00
Zahncrème		4.50
Tymolin		4.50
Fettcrème		8.00
Rasierseife		6.00
Hansaplast 2 u. 2		5.80
Mousohzahnpulver		1.00
Porto		48.50
Paprika 2		3.-
Gemischte Gewürze		3.50
Pfeffer, Celleriezalz		

2.050.40

Soupis obsahu balíku do ghetta v Terezíně. /Soukromá sbírka, ČR/

Ústřížky balíkových průvodek s chybně nalepenou připouštěcí známkou. /Soukromá sbírka, ČR/

28/9. 1944

Sorgfältig aufbewahren! — Pečlivě uschovávejte!
Der Absender wird gebeten, nur den umrandeten Teil auszufüllen — Odesilatel vyplní jen silně ohraničenou část!

Einlieferungschein — Podací lístek

Gegenstand: B	Brief	Nr. 300
Vö: K	h	Ge- wicht: kg
Nachnahme: K	h	Väh: g
Do- birke:		
Wert- oder Betrag:		
Cena nebo základ:		
Emp- fänger:	LEO PICK-CV156	
Adressat:	BERGGASSE 10/05	
Bestim- mungs- ort:	in THERESIENSTADT	
Misto- urč:	BAUSCHOWITZ	

Postannahme - Přijal

Denk! razilko

*) Erklärung der Abkürzungen unseitig.
*) Zkratky jsou vysvětleny na druhé straně.

12 A (IV-1941) E. B.

Beachtenswerte Regeln für Schalterbesucher.
Die Post bitte.

1. für Postgeschäfte möglichst nicht die Hauptverkehrs-
stunden zu wählen;
2. auf alle freizumachenden Sendungen die Marken vor
der Einlieferung aufzukleben; bei Briefsendungen,
Postanweisungen und Zahlkarten besteht eine Ver-
pflichtung hierzu;
3. zu Wert- und Einschreib-
ungsschein — mit T. in einen Einlie-
fungschein auszufüllen;
4. das Geld abge-
gebene größere Mengen
Papiergeld und bei gleichzeiti-
gem Ein- und mehr Post-
anweisung sowie bei Ent-
nahme von n Wertzeichen
im Betrag gerechnete Zu-
sammenstell- ge vorzulegen;
5. bei eigenem a deren Einrich-
tungen (Einlie- tel von Pa-
kettendungen schutzen.

A = Postauftrag, B = Postanweisung, C = Päckchen, D = Dürschitz

1. neobstarávejte si
2. na všechny zásilky
3. k zásilkám s udanou
4. připravte si odpovídající peníze, větší množství papíro-
vých peněz napřed srovnajte a vyplátcíte-li nebo máte-li
obdrzet najednou aspoň tři částky na poštu, poukázky a
na vplnění listky a kupujete-li nejmenší tři druhy pošt.
zámek za větší částku než 50 K, předložte na částky,
které máte platit nebo obdržeti, sečtený peněžní lístek;
5. máte-li čilejší styk a poštu, používejte lehké zvláš-
ních zařízení (prodávacích knih, polepovacích balíko-
vých a doporučených zásilek a pod.).

Vysvětlení zkratk
B = balík, Bk = balíček, C = cená, Cenné, Pk = poš-
tovní poukázka, Ppt = poštovní příkaz, PZ = poštovní
zboží, R = doporučené, Vol = volání lístek.

Podací lístky na balík do ghetta; poplatek 1 K za vystavení uhrazen známkami vylepenými na přední resp. zadní straně. /ŽMI/